

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

3. Angelica confortatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

ANGELICA
confortatio.

PUNCTUM III.

Apparuit illi Angelus de calo
confortans eum.

Luc. 22.

Zach. 3.

Cur in faciem
procidit Chri-
stus.

Ih. 53.

Peccatorem
sub onere cor-
ruit Christus.Psal. 37.
Chryf. hom.
8. in Marc.Erm. ferm. 1.
de S. Andr.

ET Iesus erat indutus vestibus sordidis, & stabat ante faciem Angeli. Quid? veré-
ne cerno, an fallitur visus? Christus
humijacet, & ante faciem Angeli humi-
jacet! Et prociat in faciem suam. Quam-
obrem, Jesu mi? He! Ex cognitione
gravissimi oneris peccatorum totius
mundi, quæ lucidæ, expiandaque susce-
perat, & iræ divinæ, quam suâ morte
placare debere intelligebat, & iustitiæ,
cui satisfieri oportebat. Et posuit Domi-
nus in eo iniquitates omnium nostrorum. Pa-
ginius: Et Dominus per venire fecit ad eum
pœnam omnium nostrorum. Et Hebr. Et
Deus irruere fecit in eum iniquitatem omni-
um nostrorum.

O divine Atlas, qui tuis universam
mundi machinam sustentas humeris, im-
mò digitis, nunc sub peccatorum ponde-
re, ac mole vitiorum defatigatus fatis-
cis? Miser factus sum, & curvatus sum
usque in finem. Heu (dolens, & stupens
exclamat Chryostomus) qui est omni
cælo altior, ad terram usque curvatus pro-
cidit in faciem suam! At quid ibi Angelus?
Apparuit, ait Evangelista facer, Angelus
de calo confortans eum. Hæreo, stupeo hic
cum devotissimo Bernardo. Quem?
quem eum? Planè eum, cui nascituro
clausus patuit Virginis uterus, cuius
nutu vinum in aqua mutata est, cuius
tractu lepra fugata, sub cuius plantis so-
lidum mare stetit, ad cuius vocem mor-
tui surrexerunt: Eum denique, qui por-
tet omnia verbo virtutis suæ, per quem
facta sunt omnia, per quem universa sub-

A sistunt, etiam & Angelus ipse. Quem er-
go eum? Cujus ne ipse quidem confortator
suus capere poterat majestatem.
Quare rogo te, Angele, quem consolaris?
An ignorabas, quis essee, ad quem con-
solandum veniebas: Certè consolator est,
certè Paraclerus est!

Et tamen apparuit Angelus de calo confor-
tans eum. Relictus nimirum fuit à Patre
in infirmitate humanæ carnis, ut illâ horâ
gelo conforta-

B potestatis tenebrarum indigeret confor-
tantis Angeli ministerio, tanquam ho-
mo purus, in quo & omnia illa patieba-
tur, qui alias Angelis dominaretur, & à
Patre perpetud exaudiretur, & confor-
taretur omni tempore. Sed hoc signum
fuit conditionis recens susceptæ ab illo
sustinente peccatorum, & debitorum
mundi nomen, & personam, hac in parte
paulominus ab Angelis minoratus, qui
tantò superior Angelis fuit, quantò ex-
cellentius præ illius nomen hæreditavit.

Hunc ergo Angelus consolatur. Sed
quomodo? Confortans eum. Syriacè: Con-
firmans eum; non ut dent robur ipsi An-
geli, inquit Epiphanius, nec enim indi-
gebat (absolutè scilicet) Angelorum con-
fortatione, sed confortant ipsum, hoc est,
confirmando, proprium ipsius robur ipsi
attribuunt. Unde Septuaginta: Et con-
fortent ipsum omnes Angeli Dei; ubi nos le-
gimus in Deuteronomio: Et adorent ipsum Deus. 22.
omnes Filij Dei; quam lectionem versans
idem Ephiphanius: Quapropter (subdit)
admiratione ductus Angelus, dicebat
ad ipsum glorificans, & benedicens pro-
prium Dominum in studio consistentem:
Tua est adoratio, tuum est dominium,
tua est potentia, tua est fortitudo; ut im-
pleret id, quod à Moyse scriptum est: Et
confortent ipsum omnes Angeli Dei.

D Sed dicamus: Confortans eum. Græcè,
juxta Theophylactum: Glorificans eum;
hoc est, totam gloriam, quæ à Passione
secutura esset, exponens ei, non quidem
ignaro, cum Christus caput esset, ac Do-
ctor hominum, & Angelorum, sed volen-
ti, ut magis constaret veritas Passionis,
angelico ministerio rationes quasdam
sibi proponi, quas ille quidem per ra-
tionem superiorem considerabat, sed ita

E Sed dicamus: Confortans eum. Græcè,
juxta Theophylactum: Glorificans eum;
hoc est, totam gloriam, quæ à Passione
secutura esset, exponens ei, non quidem
ignaro, cum Christus caput esset, ac Do-
ctor hominum, & Angelorum, sed volen-
ti, ut magis constaret veritas Passionis,
angelico ministerio rationes quasdam
sibi proponi, quas ille quidem per ra-
tionem superiorem considerabat, sed ita

Theophyl.

Suarez in 3.
p. c. 1. q. 12. ar. 3

ut nullum inde solatium inferiori parti communicari permitteret, easque sibi modò voluit ab Angelo quasi in memoriam revocari. Unde Cajetanus: Non eguit Christus instrui ab Angelo, sed eguit ex-teriori, ac sensibili propositione objecti servari in inferiori.

Cajet. 3. p. 9. 12. 8. 4.

Judic. 6.

Et ad hunc fortè modum alter Angelus ad Gedeonem: Dominus tecum, viro- rum fortissime. Vahe, in fortitudine tuà libe- rabis Israel de manu Madian. Confortare & esto robustus valde, noli me- tueri, & noli timere, quoniam tecum est Do- minus Deus tuus in omnibus, ad quacun- que perrexeris.

Verba varia, quibus confortare Christum Angelus potuit

Ios. 2. 25. 31.

Consurge, consurge, induere fortitudinem, brachium Domini: consurge sicut in diebus antiquis, in generationibus seculorum. Nun- quid non tu percussisti superbum, vulnerasti draconem? Nunquid non tu siccasti mare, aquam abyssi vehementis, qui posuisti profun- dum maris viam, ut transirent liberati? Et nunc, qui redempti sunt à Domino (per ma- re hoc rubrum Passionis) revertentur, & venient in Sion laudantes, & latitia sempiter- na super capita eorum. Ego, ego ipse consolabor. Quis es tu, ut timeas ab homine mortali?

Gen. 32.

Eja, fortissime luctator: Si contra Deum fortis fuisti, quanto magis contra homines pra- vales?

Act. 27.

Ne timeas (ò Salvator) Cesari te oportet assistere. Ecce donavit tibi Deus omnes, qui navigant tecum (in hujusce noctis horri- bili tempestate) amissio enim nullius anima erit ex vobis, praterquam navis (vitæ scilicet sanctissimæ hujus humanitatis, & fi- lii perditionis.)

Isa. 35.

Sed nihilominus ingentes tibi expende divitias, computa merces, ac thesauros, pe te siquidem illud est: Si posuerit pro pec- cato animam suam, videbit semen longævum, & voluntas Domini in manu ejus dirigetur, pro eo, quòd laboravit anima ejus, videlicet, & saturabitur. In scientiâ suâ justificabit ipse justus servus meus multos, & iniquitates eo- rum ipse portabit. Idèd. (Margin. Magnam multitudinem dabo ei pro spoliis, & fortes e- runt ei pro prada) dispersiam ei plurimos, & fortium divitiae spolia, pro eo, quòd tradidit in mortem animam suam, & cum sceleratis

A reputatus est, & ipse peccata multorum tulit, & pro transgressionibus rogavit.

Videbis, inquam, semen longævum: si- cut enim ipsa carnalis stirps ex primi ho- minis latere olim soporati initium sum- psit; ita ex te sub Crucis umbra sopora- to in mortem nova fidelium generatio nascetur. Annuntiabitur Domino generatio ventura, & annuntiabunt cali justitiam ejus populo, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Psal. 13.

B Voluntas Dei in manu tuâ dirigetur, si ta- men modò tua voluntas in manu Dei di- rigatur. Non fiat nunc solum, Domine, voluntas tua: postmodum semper fiet. Memineris nunc proloqui tui: Meus ci- bus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me. En ergo hora, in quâ cibum degu- stes, comede, ac profit. Labores manuum tuarum quia manducabis, beatus es, & benè tibi erit. Si manibus callum obduraum, si signa, si cicatrices in manibus rema- nebunt, & fructus pariter laborum re- manebit.

Ioan. 4.

Psal. 127.

Ipse peccata multorum feres. Hucusquo enim nec qui sua ferre possit, inventus est. Tu solus, qui sine peccato es, ac sce- lere peccata omnium portare potes. Ea si portaveris, humerisque libenter sup- posueris, digito ostenderis: Ecce, qui tol- lit peccata mundi. Summis omniùm præ- conis extolleris, suscipient te omnes, & dicent: Certè videris, quem elegit Dominus, quòd non sit ei similis in omni populo, emi- nens ab humero, & sursum. Verùm ut prince- ris, supponendus est humerus, ut fiat prin- cipatus super humerum tuum. Parvulus o- lim Crucem amplexatus, natus cum

Ioan. 1.

1. Reg. 7.

Isa. 9.

Cruce, quæ de utero Matris tuæ egressa videtur, ut tecum cresceret: Parvulus na- tus est nobis, & Filius datus est nobis. Moxq:

B Cujus imperium super humerum ejus; nunc eam fugies, nec amplexaberis? Hume- rum, humerum abjectissimæ suppone Cruci, ut exaltet nomen tuum super omne nomen. Si enim exaltatus fueris à terrâ, omnia trahes ad te ipsum, converteretur ad te multitudo maris, fortitudo gentium veniet tibi, inundatio camelorum operiet te. Si pauci hac nocte relinquent, innumeris post te current, victi manica pergent, & te adora- bunt, & teque deprecabuntur. Suspe-

Gen. 22.

Suspice, suspice cælum, Salvator, & A
numera stellas. Quia fecisti rem hanc, benedicam tibi, & multiplicabo semen tuum sicut stellas cæli, & volut arenam, quæ est in litore maris. Possidebit semen tuum portas inimicorum suorum, & benedicentur in semine tuo omnes gentes terra, quia obedisti voci meæ. O verè Abrahamides! O verè Isaac, quod est risus æterni Patris! O divine Aries cornibus hærens inter perplexas peccatorum hominum veptes ad immolationis aram, B jam nunc propera, ac libenter ascende.

1. Reg. 17.

En, en jam tempus advenit, quo perditum humanum genus immolatione tuâ, & holocausto redimatur. En jam hora, quâ misera Adæ mortalitas captivitate mortis est liberanda. *Craftinâ die erit mundo salus per te, Domine exercituum.* Craftinâ, O verè David, ingens ille Philisthæus humanitatis tuæ fundâ, tuorumque quinque vulcerum lapidibus consterneretur.

Psal. 95.

O summe cælorum Princeps! O rotius mundi Monarcha! O Rex Regum, & Dominus dominantium, en jam te omnes opperiantur: omnes quorquor in Limbo adhuc captivi detinentur, in te unum spem, & oculos coniecerunt: nos ipsi à tot jam annorum millibus te expectavimus; te, inquam, nostræ gloriæ authorem, ac ruinarum nostrarum restauratorem exoptavimus, ut judicares tandem in nationibus, impleres ruinas, conquassares capita in terrâ multorum. *Craftinâ, O hominum, ac Angelorum læticia, delebitur iniquitas terra, & regnabit à ligno super nos Salvator mundi.* Craftinâ, nec diutius, veteres omnes implebuntur siuræ, omnia Prophetarum oracula complebuntur, ut justificeris in sermonibus tuis, & vincas, cum judicaris.

Psal. 50.

En, en jam tandem dies illuxit reparationis antiquæ, felicitatis æternæ. En jam finitâ diuturnâ illâ peccati originalis eclipsi, dies serenus adest, quo Tartara expugnata, Diabolus victus, & Paradisi erunt repagula referata. Et quid adhuc moror? *Attollite, attollite portas, Principes, vestras, & elevamini porta æternales, & introibit Rex gloriæ.*

Psal. 23.

Speranza Scriptura selecta.

AGONIA, ET SVDOR sanguineus.

PVNCTVM IV.

Et factus est sudor ejus, sicut gutta sanguinis decurrentis in terram. Luc. 22.

Sed quid est, quod adhuc vicia, perquam, & cui omnia vivunt, fit in agonia? Quid est, quod nihilominus Salvator meus totus sanguine madet? Confortatus equidem est, inquit Beda Venerabilis, sed tali confortatione, quæ dolorem non minuit, sed magis auxit: confortatus enim est ex fructus magnitudine, non subtractâ doloris amaritudine.

Beda in Luc. 22.

Erat agonia ista, inquit Lyranus, relictatio sensualitatis mortem horrentis, & rationis ipsam acceptavit: quia virtute divinâ quælibet pars permittebatur agere, & pati, quod erat sibi proprium.

Lyran. ibid. Quam Christi agonia.

Ergo omnium viventium vita in agonia? O mortales! O peccatores! Nunquid Isa. 7. *parum vobis, agonem exhibere hominibus; & juxta Sept. quomodo Domino exhibetis agonem?*

En, en Pontifex Onias, cujus facies, & color immutatus (ob templi, animarum scilicet nostrarum direptionem) declarabat internum animi dolorem, Græcè declarabat animi agoniam.

2. Mac. 3.

Durum certè bellum (ut verè ait Simon de Cassia) gerebatur in animâ Christi, de ejus ictibus sanguis tam latè manabat.

Simon. de Cass. l. 17. c. 30.

Ut sudat! ut agonizanti sudor diffluit! ut digiti ejus, ac labia, omniâque membra distillant myrrham primam, aut fluentem, vel transeuntem ex se sponte, clavibus, & mucrone lanceæ non expectato!

Cant. 5.

Sed heu! heu mi Jesu! qualis sudor iste tuus? Quare rubrum est indumentum tuum. Isa. 63. *& vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Quis est iste, qui venit de Edom (de Hebr.*

Zzz tam